

Zgodovinski opis iste jastrebske stele podaja sumerolog E. Sollberger, ki je prispeval tudi več krajših pojasnil za sumerska osebna imena. V drugem snopiču pojasnjuje številna sumerska predmetna gesla Maurice Lambert (Pariz); posebej naj bo omenjena njegova obdelava raznih skladišč (sum. ganun) (za les, za ječmen itd.).

Ne da bi hotel biti izčrpen, naj vsaj opozorim na nekaj važnejših gesel, ki deloma preraščajo kar v cele razprave. To velja zlasti za obširno geslo o molitvi, ki je važno za poznavanje sumerskega, babilonsko-asirskega in hetitskega verstva; za Sumerce obdeluje to geslo A. Falkenstein, za Babilonijo in Asirijo W. v. Soden, za Hatti H. Otten. — Od drugih zanimivih člankov naj bodo navedeni vsaj naslovi: Zgodovinska znanost (v Mezopotamiji: E. A. Speiser; v deželi Hatti: H. Otten); Tajna pisava (E. Weidner); — Tajna vednost (R. Borger); — Geometrijski ornament (G. Seeger); — Dvorišče (E. Heinrich).

Pametno se mi zdi, da so v RLA uvrščena tudi gesla, ki seznanjajo zlasti mlajši rod z osebnostmi in deli starejših asiriologov.

Če pregledamo to bogato vsebino, smemo brez pretiravanja reči, da gre za delo, ki bo vsakomur, ki se zanima za antične kulture, nudilo obilo informacij.

Nobena večja znanstvena knjižnica, ki zbira kulturnozgodovinsko gradivo, ne bi smela pogrešati Realnega leksikona za asiriologijo. Želimo le, da bi se delo znatno hitreje nadaljevalo.

Viktor Korošec

Rolandus Gruendel, *Addenda bibliographica praecipue ad CIL e periodico L'Année épigraphique nominata excerpta*. Academia scientiarum Germanica, Corpus inscriptionum Latinarum. Berolini apud W. de Gruyter et socios, MCMLXV, 71 pp.

Do neke meje neupravičeno dejstvo je, da so napisi danes v večji meri kot kdaj prej vir, ki ga porabljajo historiki skoraj vseh panog, četudi niso vpeljeni v vse »skrivnosti«¹ epigrafike. Zato bi se morali epigrafiki vse bolj zavedati odgovornosti, ki sledi iz tega dejstva in poskrbeti na eni strani, da bodo predložili v splošno rabo precizno obdelano gradivo, ga opremili vsaj z najnujnejšim komentarjem in s tem odprli pot do njega — čeprav je ravno komentar vselej najšibkejša točka, najprej minljiv, hkrati pa zahteva največji napor — mu priložili fotografijo, ker le ta omogoča kontrolo in spomenik ohranja; na drugi strani pa, da gradiva ne bodo drobtinili in povzročali s tem, da bo težje in težje dostopno. Tako od enega kot od drugega cilja smo še daleč; zadostuje kratek pogled po Jugoslaviji, pa tudi v sosedstvu ni vselej idealno.

Delno evidenco nad razpršenim gradivom so prvi skušali omogočiti Francozi, ko so leta 1888 pričeli z letno pregledno izdajo epigrafskih novitet v *Année épigraphique*, pri čemer so upoštevali tudi korekture in dodatke k že prej objavljenemu gradivu. Ker se je nabralo doslej 73 letnikov te publikacije, je danes, vkljub decenalnim indeksom, že težko ugotavljati, kaj vse vsebujejo.

Zato je vodstvo odseka za *Corpus inscriptionum Latinarum* Nemške akademije znanosti odločilo, oskrbeti izdajo konkordančnih kolon za tisto gradivo, ki ga *Année épigraphique* evidentira ali dopolnjuje in ki je hkrati predloženo v epigrafskih korpusih.

Umljivo, da knjižica ne sme manjkati v nobeni resni biblioteki, posebej če je v njej *Corpus inscriptionum Latinarum*, pa tudi ne na mizi tistih strokovnjakov, ki se s tovrstnimi viri ukvarjajo, stalno ali priložnostno. Samo ta jim bo omogočila, ugotoviti, ali je bil kak tekst že obdelan ali studiran in samo ta mu bo pregnala strah, da operira z zastarelimi mnenji.

Tako je Institut za grško-rimske starožitnosti omogočil važno historično-epigrafsko delo, ki ga je Gründel opravil natanko in samopožrtvovalno (gl. tudi VDI 1965 št. 4. 183 sl.); delo, katerega težo lahko prav ocenjuje le tisti, ki je kaj podobnega kdaj sam poizkušal. Vsi so mu zanj hvaležni.

J. Šašel